

● Online studeren ●

René Suiker

Introductie

We hebben zojuist (terwijl ik dit schrijf) de kopij voor nummer 2 afgerond en we zitten in ons land midden in de coronacrisis. Mensen zitten thuis, kunnen niet naar hun werk en kunnen niet naar school. Leraren geven les op afstand, veel mensen werken van huis uit, maar er zijn ook mensen die zonder werk zitten en even niet weten wat te doen. Ik had gelukkig mijn handen nog vol, maar was toch benieuwd hoe het nu zou zijn, als er geen geld meer binnenkwam, maar je toch een studie wilden volgen. Niet uitsluitend voor deze situatie, maar die bracht toch wel een stukje urgentie bij deze vraag.

En u kent mij intussen: als ik zo'n vraag heb, dan ga ik op zoek naar antwoorden en neem ik mijn lezers mee. Zo ook deze keer. Wij hebben gemeenschappelijk dat we de computerhobby delen, dus ik ga op zoek naar gratis online ICT-opleidingen. Er staat me zo bij dat ik dit al eens eerder gedaan heb, maar dat moet al wat langer geleden zijn, want ik kan niets meer terugvinden.

Google

Ik zoek nog steeds meestal met Google, hoewel er voldoende alternatieven voorhanden zijn. Dat hebben ze bij Google mooi voor elkaar. Ik bedenk me wel net: 'Daar kunnen we ook wel eens een artikel over maken. Maar nu even niet, geen haast. We gaan gewoon eens kijken wat we zoal op ICT-gebied kunnen leren, online, gratis of bijna gratis. Bij voorkeur Nederlandstalig, ook dat nog.

Met de zoekopdracht 'gratis online ICT opleiding' krijg ik ongeveer 443000 resultaten. Dat geeft de burger moed. Maar zit er ook iets bij? Laten we maar eens gaan kijken. Via de zoekresultaten kom ik bij een aantal sites langs, die ik eens onder de loep neem.

LEARNIT Training

(<https://www.learnit.nl/gratiscursus/>)

Dit is de bovenste van mijn zoekresultaten. Learnit training is een opleidingsinstituut, dat duidelijk commercieel gedreven is. Daar is niets mis mee, begrijp me niet verkeerd. Ze bieden een groot aanbod aan cursussen en opleidingen en bieden in deze tijd ook veel online cursussen aan, met een live trainer, die je van huis uit kunt volgen. Zo hoeft je ontwikkeling dus niet stil te staan. De site oogt verzorgd, het pakket valt grofweg in twee groepen, 'IT' en 'Communicatie & Management'. Beide groepen hebben dan weer nadere categorieën. Er worden binnen deze categorieën diverse cursussen aangeboden, tegen betaling. Ik heb de betaalde cursussen uiteraard niet beoordeeld, maar de prijzen lijken op hetgeen in de markt gebruikelijk is. Maar we zijn vandaag vooral geïnteresseerd in het gratis aanbod en daar gaan we dus nader op in. En Learnit biedt gratis cursussen aan, gebaseerd op trainingen die ze door het land geven.

We kunnen ze het natuurlijk niet kwalijk nemen dat ze liever geld verdienen. De gratis cursussen worden ook aangeboden met een docent/trainer, maar in dat geval moet wel de buidel worden getrokken. De gratis cursus wordt aangeboden in de vorm van een pdf. Voordat deze ingezien kan worden hebben ze wel je mailadres en postcode nodig en je moet akkoord gaan met het ontvangen van relevante informatie

over trainingen. Is het de moeite waard? Ik neem de proef op de som en download de pdf voor Excel Basis.

Als dank voor mijn e-mailadres krijg ik een pdf over Excel 2013, dus niet de meest recente versie, maar ook niet een heel verouderde versie. In zes hoofdstukken leer je de basisbeginselen van het werken met Excel en dat omvat o.a. filters, grafieken, opmaken en formules; al met al leidt het niet op voor een diploma, maar als je de geboden stof beheerst, dan kun je in menig administratief beroep leuk meekomen. Uiteraard wordt je ook een vervolg aangeboden, voor het geval je wat dieper op de stof wilt ingaan. Daar hangt dan uiteraard wel een prijskaartje aan. Maar de geboden leerstof valt niet tegen.

Ik heb ook nog even gekeken bij de beschikbare gratis cursus over WordPress, het bloed kruipt tenslotte waar het niet gaan kan. Ook hier krijg je de keuze uit les met een docent (toch niet gratis) of een pdf waarvoor je weer gegevens moet achterlaten. Uiteraard ben ik in het kader van dit artikel verdergegaan met 'gratis', dus ik ben benieuwd hoeveel spam ik tegemoet kan zien, maar aangezien ik alleen al dit artikel over meerdere dagen verspreid heb geschreven, heb ik de sterke indruk dat het wel mee zal vallen.

Ook het stukje WordPress valt niet tegen, acht hoofdstukken, 27 pagina's. Uiteraard kun je dan niet heel veel diepgang verwachten, het is voornamelijk een lokkertje om wat serieuzer aan de slag te gaan. Maar je krijgt wel de basisbeginselen van WordPress mee. Je leert hoe je het kunt installeren, de verschillen tussen wordpress.com en wordpress.org worden uitgelegd, je leert de gebruikersinterface kennen, hoe je WordPress kunt configureren, hoe je pagina's kunt maken, wat thema's zijn en wat je zoal kunt met 'plug-ins'. Al met al dus nuttig om je op weg te helpen, duidelijke afbeeldingen, duidelijke instructies.

Gegeven de beschikbare ruimte en het aantal zoekresultaten wil ik verder niet heel lang bij deze organisatie stilstaan, maar om te kijken of het iets voor je is, zijn de gratis aanbiedingen hier geschikt. Om je voor te bereiden op een job in de gekozen richting, daarvoor is het niet toereikend. Overigens bieden ze ook nog (gratis) webinars en video's die je een stukje op weg kunnen helpen.

Niet direct IT-gerelateerd, maar hier kun je ook nog een gratis introductie in presenteren krijgen. In zo'n twintig pagina's krijg je nuttige uitleg die je goed van pas kan komen; als je bijvoorbeeld in de toekomst weer bij een CompUfair, maar ook in je eigen professionele leven, een presentatie gaat geven. Ook hier weer: je bent natuurlijk geen expert als je dit gelezen hebt, maar er staan echt wel nuttige zaken in, die je mee kunt nemen als je een keer voor de mensen komt te staan, maar met name ook in de voorbereiding daarvoor.

Soofos (<https://soofos.nl/online-cursussen/>)

Een tweede partij die voorbij komt, is Soofos. Ook dit is een opleidingsinstituut, dat dus ook cursussen weggeeft. Het is zelfs speciaal een Nederlandstalig platform voor online cursussen. En ze nodigen je ook uit om zelf cursussen te maken en daar dus wat geld mee te verdienen. Dat is zeker voor een aantal ervaren rotten in de vereniging misschien niet eens zo'n gek idee, maar daar kan ik het in een ander artikel wel

eens over hebben. Nu hebben we het over IT-cursussen die we eventueel willen volgen. Ze vertellen zelf ook: een gratis online cursus is een goede eerste stap om kennis te maken met het onderwerp. Ze zijn minder uitgebreid dan de betaalde cursus, maar het is een goed begin, je kunt zien of het wat voor je is en of je er mee verder wilt gaan. Verder wordt nog eens benadrukt dat gratis hier wel echt gratis is: je zit nergens aan vast.

De eerste gratis cursus die je kunt volgen is 'Hoe maak ik een cursus?' Niet direct een IT-opleiding, maar leuk als je met de geboden suggestie aan de slag wilt gaan. Ze hebben hun eigen lessen beschikbaar gesteld, waarschijnlijk in de hoop zo hun productaanbod te kunnen uitbreiden. Ik ga er straks toch even naar kijken.

Een volgende cursus is de gratis minicursus Fotografie. Ook niet echt IT, maar we hebben natuurlijk een heel enthousiast Platform DigiFoto bij ons. Die zouden hier misschien eens naar kunnen kijken voor een vervolg.

Dan is er een gratis cursus SEO, ofwel 'Search Engine Optimization', het beter zichtbaar worden op de zoekmachines van je website. Dit ligt aardig op het vlak van ons Platform WebOntwerp. Misschien in dat kader een artikel waard. In datzelfde kader kunnen we ook de gratis cursus 'Social Media Marketing met Instagram' plaatsen. Dan is er weer een cursus voor onze collega's van DigiFoto, namelijk een gratis cursus Strobist Fotografie. Ik weet niet wat het is, maar het zal wel iets met de flitser te maken hebben. In dit kader ga ik er niet op in, maar ik laat het graag aan het Platform DigiFoto over om hier eens naar te kijken.

Dan een paar gratis cursussen over heel andere zaken: beleggen, aquarelleren, gebarentaal, echt buiten de scope van CompUsers, maar desondanks kun je er natuurlijk wel plezier aan beleven. Ik ga er in elk geval niet over schrijven.

Dan weer twee zaken die voor het Platform WebOntwerp heel interessant kunnen zijn: een gratis cursus 'Google Analytics', waar ik best iets meer over zou willen weten, dus hier ga ik even naar kijken, maar dat is meer voor mijn zakelijke activiteiten en daar ga ik jullie niet mee belasten.

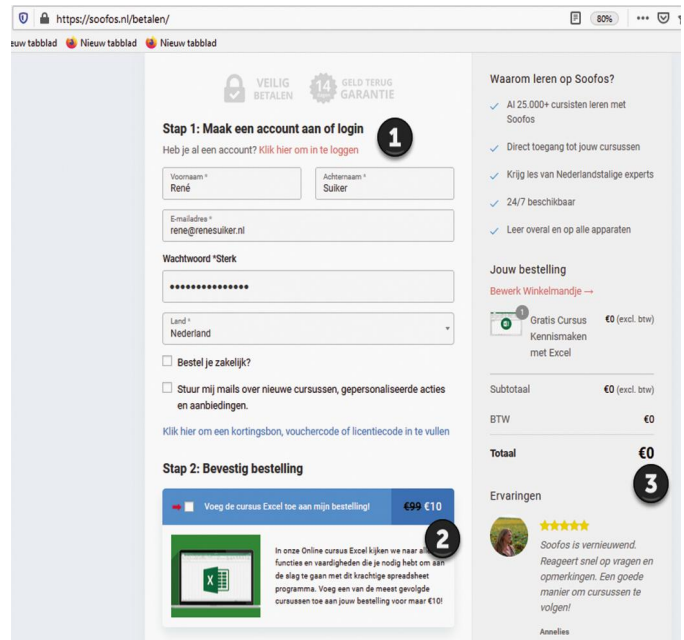
En ook een gratis cursus 'CSS in WordPress' en nu wordt het echt leuk, want daarmee zou je dus kunnen leren hoe je de thema's in WordPress, waarmee je zeg maar de hele vormgeving van je WordPress-site bestuurt, zelf kunt aanpassen. Ook dat klinkt interessant genoeg. Het leidt niet op tot een beroep, maar als je met websites je boterham wilt verdienen in deze tijd, waarbij je dus eigenlijk alles op afstand kunt regelen, dus kunt doorwerken in de 'anderhalve-meter-maat-schappij', kan deze kennis je wel vooruit helpen. Ook hier ga ik even naar kijken.

Ook hier vinden we een gratis cursus Kennismaken met Excel. Leuk om te vergelijken met wat ik hiervoor kreeg, dus laat ik er eens naar kijken. Gelukkig ben ik redelijk los op Excel, dus ik pretendeer dat ik er iets zinnigs over kan zeggen.

Verder biedt deze site dus betaalde cursussen, waarbij de prijs varieert tussen ca. € 7,50 en ca. € 220. Ik heb de indruk dat de prijzen ook nog wel eens variëren, maar dat weet ik niet zeker. Verder hebben ze ook een soort abonnement: voor € 19,- per maand kun je al hun cursussen volgen (momenteel ruim 300), dus ook de duurdere. Ik heb geen uitzonderingen gezien. Je kunt dat abonnement ook nog eens zeven dagen gratis uitproberen, dus dan kun je aan heel veel cursussen snuffelen. Ik heb dat even niet gedaan, want ik ben zo iemand die de zeven dagen-grens vergeet en dan aan een abonnement vastzit, maar als je voor weinig geld veel wilt studeren kan dit een uitkomst zijn.

Verder biedt de website nog vele artikelen (blogs) aan waarmee je je voordeel kunt doen. Maar nu even kijken naar de cursussen. Ik durf het aan, dus ik schrijf me in voor de

gratis cursus 'Kennismaken met Excel'.

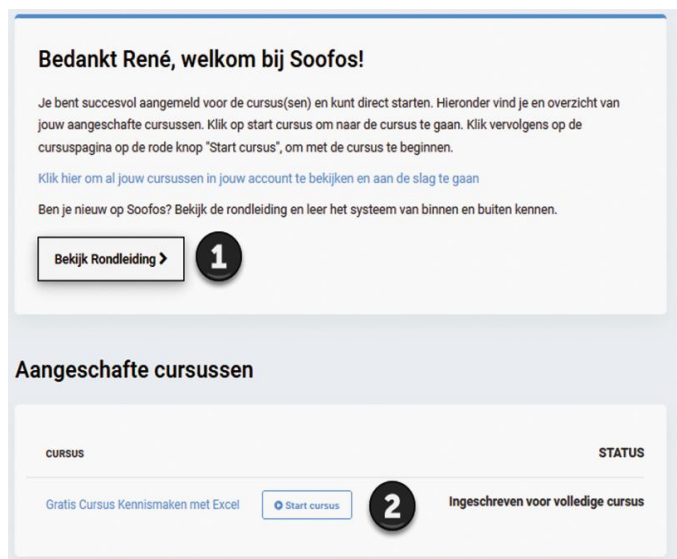

Afbeelding 1 - Bestelling bij Soofos

Ze willen (1) dat je een account aanmaakt. Er is een logo voor veilig betalen en 14 dagen geldteruggarantie. Maar we willen voorlopig niets betalen. Bij 2 krijg je de mogelijkheid om gelijk een betaalde cursus bij te boeken, maar dat doen we natuurlijk niet. Eerst maar eens kennis maken.

Overigens is hij nu wel goedkoop mee te boeken, want koop je 'm rechtstreeks, dan is hij weliswaar geen 99 euro, maar toch wel 29 euro.

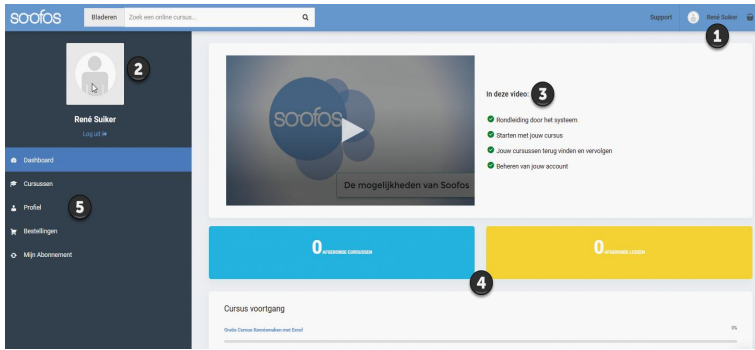
Goed, ik heb een account aangemaakt, ik heb de algemene voorwaarden gelezen en ik zie (3) dat ik niets hoeft te betalen, dus plaats ik mijn bestelling. Ik kom dan op het volgende scherm: afbeelding 2.

Afbeelding 2 - Soofos welkom

Ik kan dus blijkbaar gelijk beginnen, ik hoeft niet te wachten op een mail of allerhande moeilijke formulieren. Er komt wel gelijk een mailbericht: dat mijn account is aangemaakt, met mijn gebruikersnaam en een link om voortaan direct te kunnen inloggen.

Ik ben nieuw bij Soofos, dat mag duidelijk zijn, dus ik begin maar met de rondleiding. Ik kom dan op een soort dashboard terecht, dat er verzorgd uitziet:

Afbeelding 3 - Soofos dashboard

Bij (1) zie je dat je bent ingelogd en bij (2) je profielfoto, maar die is de eerste keer natuurlijk nog niet gevuld. Ik weet niet of die wel al is ingevuld als je je via Facebook hebt aangemeld, want dat is ook een optie. Bij 3 zie je de uitlegvideo die je kunt starten; daarnaast staat een stukje over de video, die een goede zes minuten duurt en je wegwijs maakt op de website. Je had het mogelijk allemaal zelf ook kunnen verzinnen, maar het is netjes opgezet. Bij (4) kun je blijkbaar de voortgang zien en bij (5) heb je wat menu-opties. Bij 'Profiel' kun je je foto instellen, maar hier worden ook je certificaten getoond, als je die op Soofos hebt behaald. Ik kan hiervandaan ook naar mijn cursussen. Op dit moment heb ik er nog maar één en die ga ik nu starten.

De cursus gaat vergezeld van wat oefenbestanden, die je gelijk kunt downloaden en uitpakken (ze zijn verpakt in een zip-bestand). Hierbij wordt ook aan de Mac-gebruiker gedacht. Vervolgens kun je een video bekijken, want de Soofos-cursussen zijn voornamelijk geconcentreerd rondom videolessen. De cursus gaat over Excel 2013.

De manier van uitleg door middel van een video werkt voor mij prettiger dan lezen in een pdf, maar dat is natuurlijk een kwestie van persoonlijke voorkeur. Er zijn zo'n 15 filmpjes beschikbaar in deze gratis cursus, waarbij je wel alvast een beeld moet hebben van wat Excel is, want dat wordt bekend verondersteld. Je kunt onder de video's vragen stellen, daar wordt dan ook op geantwoord. Ik weet niet hoe enthousiast dat gebeurt, want ik zie ook vragen zonder antwoord en normaal gesproken is twee jaar een wat ongebruikelijke termijn. De filmpjes zijn zo'n vijf minuten lang.

Qua diepgang gaat de cursus minder ver dan de pdf van Learnit, maar de uitleg is wel duidelijk, het meeleveren van oefenbestanden is prettig en ik heb toch weer een paar dingen geleerd. Al met al een leuke introductie in Excel, maar het maakt vooral duidelijk dat er heel veel in het pakket zit en dat nodigt daarbij dus uit tot aanvullende cursussen. De cursus duurt een klein uurtje, maar dan kun je het (uiteraard) nog niet professioneel gebruiken.

Ik ga nu eens kijken bij CSS in WordPress, terwijl ik al ingelogd ben. Ik moet dus wel weer de bestelling plaatsen, maar alles is al vooraf ingevuld, behalve het akkoord op de algemene voorwaarden. Dat moet ik nog even aanvinken en dan kan ik aan de slag. Vooraf zie je dat de cursus een goed uur duurt, uit 15 lessen bestaat, die je overigens in je eigen tempo kunt volgen. Ook hier weer voornamelijk videolessen. De beschrijving stelt dat je met 34 regels code een kleine site compleet van uiterlijk kunt laten veranderen op basis van het WordPress thema 'Twenty Nineteen', bij mijn weten het thema dat ik voor de website van mijn echtgenote heb gebruikt. Soofos is vooral een platform, de cursussen worden door anderen gemaakt. In het geval van CSS in WordPress is dat Edwin van Eck, die ook een eigen site heeft, specifiek gericht op WebOntwerp (<https://www.dreambits.nl/>) waar je weliswaar niet gratis, maar wel voor 60 euro, een ruim aanbod aan cursussen op dit gebied vindt. Let wel, voor die 60 euro heb je toegang tot alle cursussen. Niet helemaal duidelijk is of dat nu 'onbeperkt' is of 'voor twee jaar', want

beide worden genoemd. In elk geval is 30 euro per jaar voor een veelheid aan WebOntwerp-cursussen niet heel veel. Maar laten we eens naar de cursus op Soofos kijken, want daar zijn we nu mee bezig.

Het is handig, als je mee wilt doen, dat je WordPress hebt geïnstalleerd (op een website dus) en dat je die hebt ingericht met het standaard WordPress-thema 'Twenty Nineteen'. Het is niet verplicht, maar de stof is makkelijker te volgen als je de punten van herkenning aantreft.

De instructie begint met een duidelijke uitleg over html-code, ondersteund door een voorbeeld en gelijk een kennismaking met de ontwikkeltools binnen de browser. Op zich al leerzaam.

De volgende les gaat over CSS. Daarna gaan we in WordPress er iets mee doen. Het begint met een eenvoudig voorbeeld, waarbij je de tekstkleur op je pagina aanpast, of, in dit geval dus, voor de hele site. Ook het lettertype wordt onder handen genomen, met een erg duidelijke uitleg. Er wordt ook verwezen naar de site <https://www.w3schools.com>, waar je gratis uitleg over html, CSS, javascript, SQL en nog veel meer web-gerelateerde dingen kunt vinden, maar wel in het Engels.

Al met al weer een leuk opgezette, duidelijke cursus. De reikwijdte is natuurlijk niet heel uitgebreid, het is een lokkertje voor een vervolg, maar je leert er best al een aantal leuke dingen die je gelijk op je website kunt toepassen. En misschien krijg je de smaak te pakken en vind je een kleine investering toch de moeite waard. Al met al biedt Soofos dus best wel een aardig gratis aanbod, uiteraard vanuit de hoop daar later betaalde opleidingen aan vast te knopen. We kijken nog even verder. Via de site van Life Hacking (<https://lifehacking.nl/beste-gratis-opleidingen-en-cursussen-online/>) komen we nog wat gratis aanbod tegen. Dit aanbod zullen we ook eens tegen het licht houden.

Er blijkt in Amsterdam een ICT-opleider te zijn die iedereen gratis een programmeursopleiding geeft. Dit is vooral gericht op jongeren en NIET online, vreemd genoeg, want ze bieden een soort campus, maar met videolessen. Een leuk initiatief als je in (de omgeving van) Amsterdam woont, maar buiten de scope van dit artikel. Ik wilde het wel even noemen, maar onze achterban is niet direct hun doelgroep, ze maken in principe van schoolverlaters programmeurs. Maar neem gerust eens een kijkje op <https://www.codam.nl>.

Dan is er bijvoorbeeld nog de Code Academy (<https://www.codecademy.com/>), waarbij je veel kunt leren, zonder te betalen, maar ze hebben wel meer te bieden bij het 'pro'-plan. Dat kost 17 euro per maand en dan heb je toegang tot de catalogus. Er valt hier genoeg te leren, tot op hoog niveau, maar dit is niet in het Nederlands beschikbaar, dus we slaan dit ook over. Wel leuk, als je Engels een beetje beheerst, is een korte test op deze site. Aan de hand van je persoonlijkheid bepalen ze de meest geschikte cursus voor je.

Dan is er ook nog Udemy (<https://www.udemy.com/>) waar je een groot aanbod aan cursussen hebt, waarvan een aantal gratis en zelfs een aantal Nederlandstalig. Alleen, de combinatie gratis en Nederlandstalig vergt wat inspanning. Daarnaast zijn het ook niet alleen maar IT-opleidingen, maar is het aanbod veel breder. Het is een heel interessante site voor mensen die voor relatief weinig geld een uitgebreid opleidingsaanbod zoeken.

Ik hoor er ook positieve geluiden over, de aanbevelingen zijn goed. Ook hier kun je gepersonaliseerde leeraanbevelingen krijgen door middel van een korte test. Hier vul je wat vragen in over je interesses en je krijgt een persoonlijke cursusaanbeveling per mail. Je kunt overigens zoeken op

cursussen, gesorteerd op prijs en dan zie je de gratis opleidingen bovenaan staan. Er zijn ook veel cursussen onder de twintig euro. Ook bij Udemy is het mogelijk om zelf als instructeur cursussen te ontwikkelen en deze via het Udemy platform te verkopen. Zo kun je als expert nog een centje bijverdienen. Misschien is dit wel een keer een eigen artikel waard. Bij Udemy vind je ook cursussen over (digitale) fotografie en muziek, dus misschien dat onze Platforms hier verder willen kijken.

Verder is er een speciale site <https://www.discudemy.com/> die promotiecodes voor Udemy beschikbaar stelt, waardoor je voor de gekozen Udemy training vaak niet eens de volledige prijs hoeft te betalen. Op het moment van schrijven van dit artikel waren er tien Nederlandstalige cursussen voorhanden die je gratis kunt volgen, o.a. een internetsite bouwen met WordPress, iets wat we al in een eigen SoftwareBus-feuilleton hebben beschreven. De cursus leert je om in één uur een WordPress site in de lucht te brengen. Niet heel ambitieus, maar als je met WordPress wilt beginnen, kan dit een leuk opstapje zijn.

Ook deze cursus bestaat uit een aantal video's, die helder uitleg geven. Ik denk dat dit steeds meer de norm gaat worden. De cursus bestaat uit zeven secties, die op zich weer uit diverse lessen bestaan. Uiteindelijk leer je zelfs een winkel op te zetten, gratis dus, en alle onderdelen voor het maken van de voorbeeldwebsite zijn gratis. Je moet alleen een domein hebben en wat ruimte om de website te maken. En dat wordt dan ook nog met korting aangeboden, voor twee euro per maand. Dat is dan wel een kennismakingskorting, want na een jaar wordt dat vier euro per maand. Nog steeds geen hoofdprijs, maar het kan hier en daar goedkoper. Overigens kan het zelfs gratis, daar hebben we al eens aan artikel aan besteed.

Er wordt ook nog tijdens de cursus een stukje uitleg gegeven over hoe je het best online kunt leren: met twee schermen. Op één scherm bekijk je de les (meestal: video) en op je andere scherm begin je gelijk te oefenen. Dus niet eerst alle lessen doorlopen en dan eens kijken wat is blijven hangen, maar het meteen in de praktijk uitproberen. Dit is misschien niets nieuws, ik doe het al heel lang zo, maar misschien heb je er niet altijd zo bij stilgestaan. Niet iedereen werkt al met twee schermen, maar het werkt wel veel gemakkelijker als je aan het studeren bent. In deze cursus wordt gesproken over een systeem 'het 2x2 systeem', gebaseerd op twee schermen en twee keer de video afspelen. De eerste keer kijk je alleen naar de video, om een globaal beeld van de lesstof te krijgen. De tweede keer speel je de video af, maar onderbreek je de video telkens om gelijk te oefenen. Als je op die manier meteen het geleerde in de praktijk brengt, dan blijft het langer hangen.

Al met al heeft deze cursus WordPress me aangenaam verrast. De diepgang is heel behoorlijk, al kun je in ca. twee uur video niet alle aspecten van WordPress met heel veel diepgang behandelen. De uitleg is echter wel heel helder, er worden genoeg onderwerpen behandeld en hij moedigt ook aan tot oefenen. Ik denk dat als je WordPress wilt leren, je met deze cursus, helemaal gratis dus, een heel eind op weg bent. Ik zou zeggen: aanrader.

Via dezelfde site kom ik ook een aantal gratis cursussen Python tegen, op dit moment erg in de belangstelling. Helaas, allemaal Engelstalig, of in een andere taal, maar Nederlands kwam ik niet tegen, niet gratis in elk geval. Soms moet je wel snel schakelen voor de kortingen, want ik kwam ook al tegen dat de 'coupon' niet meer geldig was.

Een heel groot internationaal instituut voor online opleidingen is edX (<https://www.edx.org/>). Ook dit is weer voornamelijk Engelstalig, maar ik wil het toch even noemen, omdat je hier opleidingen van hoog niveau kunt volgen, o.a. van MIT en Harvard University. En hier zit-

ten dus ook gratis opleidingen tussen, vanuit gerenommeerde instituten. Via edX doe ik trouwens ook mee aan een cursus 'programmeren voor leerkrachten met Scratch', ook gratis. Bij edX is er trouwens een algemene introductiecursus 'Dem-oX'. Deze is gratis te volgen en geeft uitgebreide uitleg over edX. Als je over de taalbarrière heen kunt stappen en aan edX wilt gaan studeren, dan is dit wel aan te raden, omdat alle aspecten van studeren bij edX aan de orde komen.

Tijdens de speurtocht kwam ik ook langs het Code Institute, dat een vijfdaagse introductie (<https://codeinstitute.net/5-day-coding-challenge/>) aanbiedt om te bezien in hoeverre een carrière als software-ontwikkelaar bij je past. Ook dit is Engels, dus ik sla 'm weer over. Wel erg beroepsgericht, maar dat is ook niet echt onze doelgroep.

CODER(DOJO);

In mijn artikelen over Scratch heb ik het ook al eens gehad over Coder(Dojo)

(<https://coderdojo.nl/online-les/>), dat zich met name op kinderen richt. Hier kun je een cursus HTML/CSS volgen en een cursus Python en een cursus Scratch zijn in de maak. Nu is er al een uitgebreid verhaal over Scratch in de SoftwareBus geschreven, maar of dat de cursus kan vervangen, ik durf het niet te zeggen. Helaas is ook de cursus HTML/CSS nog niet volledig beschikbaar, alleen de eerste les. Afwachten dus of dat iets wordt. Wel vers van de pers dit, want de eerste les is gepubliceerd op 14 april 2020.

Ik moet zeggen, we zoeken altijd auteurs bij de SoftwareBus en veel mensen zien op tegen het schrijven over hun kennis en ervaring, maar ik beschouw het schrijven altijd als een aanvulling op en een verrijking van mijn hobby. Maar deze keer ook letterlijk, want deze zoektocht heeft mij intussen toch wel iets aan geld gekost, omdat ik onderweg een aantal heel interessante, maar betaalde, cursussen tegenkwam, maar ik heb ook gratis lessen doorlopen. Heel boeiend. Ofwel: mensen, klim gerust ook eens in de pen en probeer je hobby nog verder te verdiepen door anderen in je kennis en ervaring te laten delen.

Nu hebben we een aantal instituten de revue laten passeren, maar er zijn natuurlijk ook nog andere manieren om te leren. Een belangrijk middel is het boek. Ook online kun je boeken lezen en er zijn voldoende websites waar je zelfs gratis studieboeken kunt vinden. Zeker als Engels niet echt een probleem voor je is, is de keuze enorm. Zo kom je op GitHub (<https://github.com/EbookFoundation/free-programming-books>) enorm veel gratis boeken over programmeren tegen. Als je dan ook nog eens de keuze hebt uit gratis ontwikkelomgevingen, dan kun je met het boek op het ene scherm, in het andere scherm alles uitproberen. En heb je echt maar één scherm, dan kun je misschien de pagina's afdrukken, of gewoon notities maken en aan de hand daarvan aan de slag gaan.

Overigens zijn er op GitHub ook Nederlandstalige boeken voorhanden, of meer precies, links naar Nederlandstalige boeken. Het is wel even zoeken in het enorme aanbod, maar ik vond bijvoorbeeld een leuk werkboek bij de cursus Scratch: <https://digi-lab.org/scratch/CreatiefComputingWerkboek.pdf>.

Een totaal andere aanpak vind je op Code Combat. Dat is een spel waarbij je leert programmeren. Maar helaas, ik kreeg het niet aan de praat. Het is ook echt meer voor kinderen bedoeld en is een aanvulling op de schoollessen.

Via de site van Webwijzer (<https://www.webwijzer.nl/leren-online/leren-programmeren.html>) kun je ook leren programmeren. Dat wil zeggen, ze hebben een aantal sites op een rij gezet waar je de basisbeginselen van programmeren kunt leren. Nu is dit artikel niet uitsluitend bedoeld om te leren programmeren, maar programmeren is wel een belangrijk aspect van IT, dus ik geef het toch wat aandacht. Het mooie hier is dat er ook aandacht is voor Apple-gebruikers, dus het

is niet alleen maar Windows wat de klok slaat. Ik heb overigens zelf niets van Apple in huis, dus ik kan niet kijken of het iets voorstelt, maar misschien dat de Apple mensen er eens een blik op willen werpen. Het is handig dat ze in het overzicht meteen aangeven wat er wel en niet Nederlands-talig beschikbaar is. Dus hier kun je ook een kijkje nemen als je wilt leren programmeren.

Niet geheel verwonderlijk: ook hier komt Scratch weer voorbij. Ik heb er in de artikelen al eens bij stilgestaan en ook elders in dit nummer vertel ik over Scratch, maar Scratch is een gratis programmeeromgeving, gericht op kinderen, maar zeker ook geschikt voor volwassenen. En binnen de Scratch-omgeving is voldoende materiaal voorhanden om te leren programmeren met Scratch. Scratch is bereikbaar via de site van MIT, een zeer gerenommeerd instituut.

De link <https://scratch.mit.edu/> brengt je er, maar verder verwijst ik graag naar de artikelen die ik hierover al geschreven heb (en mogelijk nog ga schrijven). Ook binnen HCC krijgt Scratch de nodige aandacht.

De open universiteit (<https://www.ou.nl>) is Nederlandstalig en toegankelijk, maar biedt niet heel veel gratis aan. Er is wel een aantal cursussen voorhanden, vooral in zogenoemde 'open programma's', die basiskennis over een bepaald onderwerp verschaffen. Wil je je erin verdiepen, dan kun je op hoog niveau les krijgen, maar hier staat wel een betalingsverplichting tegenover; dan hebben we het niet meer over een paar tientjes, maar loopt het al gauw in de honderden euro's. Ik laat de Open Universiteit dan ook verder buiten beschouwing, waarmee ik overigens de kwaliteit van de opleiding absoluut niet wil diskwalificeren.

Er is ook een website <http://gratiscursus.net>, die is opgezet in het Nederlands. Deze site biedt niet alleen IT-gerelateerde cursussen aan, je kunt er bijvoorbeeld ook leren bruggen, alleen bieden ze het niet zelf aan. Het is een verzamel-site, die allerhande links bevat. Helaas zijn de links niet meer allemaal even actueel.

Er is ook een variant op deze site in België, de site <https://www.gratiscursus.be/>. Deze ziet er verzorgd uit, en nogal saai, maar het gaat natuurlijk om het aanbod van cursussen. Alle cursussen worden volledig gratis aangeboden en zijn in principe Nederlandstalig; daarnaast worden er ook cursussen in het Engels en het Spaans aangeboden.

Kijk ik naar het Nederlandstalig aanbod, dan zie ik veel cursussen over Microsoft Office en wel over de diverse varianten, terug tot aan versies uit 1997. Verder is hier ook aandacht voor Linux, Google, Sociale netwerken, Joomla en veel meer ICT-gerelateerde onderwerpen. De cursus Excel is bepaald uitgebreid te noemen. Je kunt de lessen (voornamelijk tekst, aangevuld met veel illustraties) online

volgen; daarvoor is geen inschrijving vereist. Je kunt ook de lessen downloaden in een zip-file en ook daarvoor hoeft je je niet aan te melden. Het is dus echt gratis. Zelfs je gegevens hoeft je niet beschikbaar te stellen. Je kunt je overigens wel abonneren op een nieuwsbrief, voor als je op de hoogte wilt blijven van wijzigingen in het aanbod.

Naast volledige cursussen hebben ze pagina's met tips voor diverse applicaties en ook voor Android. Ik denk dat de meeste Platforms van CompUsers hier wel iets van hun gading kunnen vinden. Nu ben ik geen expert op het gebied van veiligheid, maar het viel me op dat niet alle cursuspagina's met https begonnen, en sommige pagina's worden als niet beveiligd gekenmerkt. Omdat je verder niets meldt, weet ik niet of het relevant is, maar misschien dat een van onze security-experts daar iets over wil zeggen.

Ik kan hier nog wel uren doorgaan, maar ik denk dat ik een aardig beeld heb geschapen over wat er zoal beschikbaar is, maar ik zou bijna het belangrijkste vergeten. En ik ben natuurlijk nog heel jong, maar toch. Mijn zoon is een programmeur, gespecialiseerd in games maken met C++. Hij ondervindt wat problemen met werk vinden in zijn tak van sport en wilde zich in deze tijd bekwamen in Java en Python, twee programmeertalen. Toevallig heb ik van beide een uitgebreide cursus liggen. Althans, Java heel uitgebreid, Python wat beperkter, van Tech Academy, waar u allemaal mail van krijgt, verwacht ik. Maar hij had dat allemaal niet nodig. Want als de jeugd iets wil leren, dan gaan ze naar YouTube.

Dan moet je vaak wel de Engelse taal beheersen, maar dat doet de jeugd nu eenmaal, door de bank genomen, zeer goed. En zo heeft hij een complete cursus Python gevolgd via YouTube (<https://www.youtube.com>)

Conclusie

Zonder geld uit te geven is er heel veel te leren op het net. Je kunt basiskennis opdoen, maar je kunt ook je kennis verder verdiepen. Heb je geld, dan kun je makkelijk goede cursussen kopen, maar ook gratis is er heel veel voorhanden.

